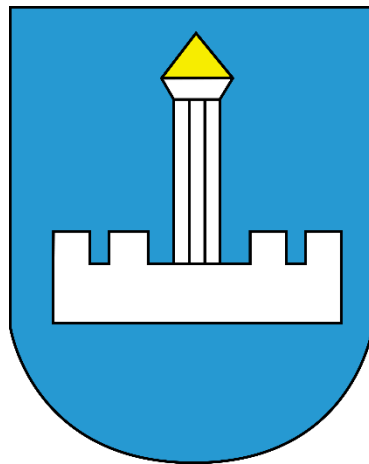

Załącznik nr 1 do zarządzenia nr
34/2019 Wójta Gminy Horodło z
dnia 31.05.2019r.

RAPORT O STANIE GMINY HORODŁO

URZĄD GMINY W HORODLE

UL. JURYDYKA 1

22-523 HORODŁO

MAJ 2019R.

Spis treści

WSTĘP.....	4
1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY.....	5
1.1. Historia Gminy.....	5
1.2. Horodło dzisiaj.....	6
1.3. Władze lokalne.....	6
2. ŚRODOWISKO NATURALNE.....	8
2.1. Położenie i ukształtowanie powierzchni.....	8
2.2. Warunki glebowe.....	9
2.3. Surowce mineralne.....	9
2.4. Warunki wodne.....	10
2.5. Klimat.....	10
2.6. Ochrona środowiska.....	10
2.7. Walory turystyczne i dziedzictwo kulturowe.....	11
3. DEMOGRAFIA, BEZROBOCIE.....	14
3.1. Liczba i struktura ludności.....	14
3.2. Bezrobocie.....	16
4. BUDŻET GMINY.....	18
4.1. Bilans dochodów i wydatków budżetowych.....	18
5. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA.....	22
5.1. Podmioty gospodarcze.....	22
5.2. Rolnictwo.....	23
6. MIENIE KOMUNALNE.....	23
7. WARUNKI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW.....	27
7.1. Sytuacja mieszkaniowa.....	27
7.2. Wodociągi.....	27
7.3. Kanalizacja.....	27
7.4. Gospodarka odpadami stałymi.....	27
7.5. Gazyfikacja.....	30
7.6. Energetyka.....	30
7.7. Telefonizacja.....	30
7.8. Drogownictwo i komunikacja.....	31
7.9. Motoryzacja.....	32
7.10. Usługi dla ludności.....	32
8. POMOC SPOŁECZNA I BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW GMINY.....	33
8.1. Pomoc społeczna.....	33

8.2. Przestępczość	37
8.3. Ochotnicza Straż Pożarna Gminy Horodło	38
9. SŁUŻBA ZDROWIA.....	40
10. OŚWIATA, KULTURA I SPORT.....	41
10.1. Przedszkole	41
10.2. Szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne	41
10.3. Biblioteki	43

WSTĘP

Celem przygotowania niniejszego Raportu było uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną gminy Horodło. W tym celu zostały zgromadzone szczegółowe dane o wszystkich aspektach funkcjonowania Gminy według danych dostępnych na dzień opracowania Raportu, jak również za kilka lat wstecz. Dzięki temu istnieje możliwość dokonania analizy historycznej, czyli wszechstronnego porównania poziomu rozwoju Gminy na przestrzeni ostatnich kilku lat.

Raport pokazuje także pewne trendy rozwojowe i jest podstawą do obiektywnej, opartej na faktach, oceny możliwości dalszego rozwoju Gminy. Jest on opisem stanu, do którego będzie się można odwoływać w trakcie realizacji strategii, śledząc postępy wdrażania zaplanowanych działań.

Raport zawiera analizę następujących obszarów tematycznych Gminy:

środowisko naturalne

demografia i rynek pracy

finanse Gminy

działalność gospodarcza (w tym rolnictwo)

warunki życia mieszkańców (w tym sytuacja mieszkaniowa, wodociągi i kanalizacja, drogi, gospodarka odpadami)

pomoc społeczna

bezpieczeństwo publiczne

ochrona zdrowia

oświata

kultura i sport

turystyka i zabytki.

Analiza zgromadzonych danych pozwoliła na zidentyfikowanie zarówno atutów Gminy, jak i pewnych braków i problemów. Stały się one podstawą procesu planistycznego, bowiem atuty są tymi elementami, na których należy bazować planując dalszy rozwój Gminy. Z kolei usunięcie bądź zniwelowanie braków i problemów to zadania, których realizacja powinna przyczynić się do lepszego zaspokajania potrzeb mieszkańców i przyjezdnych, a więc zwiększenia atrakcyjności Gminy.

Informacje zebrane i przeanalizowane w niniejszym dokumencie pochodzą z wielu źródeł i są wynikiem prac szerokiego grona osób, reprezentujących m.in.:

Urząd Gminy w Horodle

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Gminny Ośrodek Kultury

Instytucje oświatowe z terenu Gminy

Rewir Dzielnicowych w Horodło

Ochotniczą Straż Pożarną.

Dla opracowania Raportu szczególnie cenne okazały się rozmowy przeprowadzone z pracownikami Urzędu Gminy w Horodle i jednostek podległych oraz szereg dokumentów, będących w posiadaniu Urzędu, raporty z wykonania budżetu Gminy, czy sprawozdania z działalności poszczególnych jednostek gminnych.

Bardzo przydatne okazały się także informacje o Gminie, zamieszczone na stronach internetowych, jak również dane udostępnione przez Wojewódzki Urząd Statystyczny.

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

1.1. Historia Gminy

Historia

Pierwsza wzmianka o Horodle pochodzi z 1287 r. Wykopaliska świadczą jednak o istnieniu grodu co najmniej od X wieku. Gród w Horodle należał do historycznych Grodów Czerwieńskich, o które w średniowieczu toczyły się nieustanne walki. W konsekwencji ziemie te wielokrotnie przechodziły z rąk polskich do ruskich i litewskich. Pod koniec XIV wieku weszły w skład lenna bełskiego książąt mazowieckich. W I połowie XIV wieku pod panowaniem litewskiego księcia Lubarta na miejscu starego grodu w Horodle wzniesiono drewniany zamek. w 1388 roku król Władysław Jagiełło nadał ziemię bełską wraz z Horodłem Księżciu Mazowieckiemu Ziemowitowi IV, jako posag swojej siostry Aleksandry. Nadanie to potwierdzone zostało dokumentem królewskim w 1396 roku, w którym Horodło nazwane jest już miastem.

2 października 1413 roku do zamku w Horodle przybyli przedstawiciele najznakomitszych rodów polskich z królem Władysławem Jagiełłą na czele oraz przedstawiciele głównych bojarskich rodów litewskich wraz z wielkim księciem litewskim Witoldem. Między władcami doszło do podpisania unii polsko-litewskiej, która umocniła związek Litwy z Polską, wprowadziła instytucję wielkiego księcia, rządu wojewodów i kasztelanów na Litwie. Zamek w którym przebywali król Jagiełło został zniszczony w 1706 roku przez Szwedów.

W 1454 r. Horodło otrzymało prawa miejskie, a w 1462r. zostało stolicą powiatu i starostwa grodowego, istniejących do końca Rzeczypospolitej Obojga Narodów. W XVI i XVII wieku miasto wielokrotnie nękane było pożarami oraz najazdami obcych wojsk. W latach: 1500-1526 Horodło było pięciokrotnie niszczone przez Tatarów, w latach: 1648, 1655, 1657, 1702 (wówczas zniszczony zamek, którego ruiny istniały do r. 1764) stawiało czoła różnym obcym wojskom.

Największy rozwój Horodła przypada na drugą połowę XVI i początek XVII wieku. Korzystne położenie przy przeprawie przez Bug i skrzyżowaniu starych traktów sprzyjało rozkwitowi handlu i rzemiosła. Rozwój Horodła zahamowały wojny drugiej połowy XVIII wieku. Po trzecim rozbiórze ziemie horodelskie włączone zostały do zaboru austriackiego, w 1809 roku do Księstwa Warszawskiego, a od 1815 roku do Królestwa Polskiego.

W dniu 10 października 1861 r. na fali ówczesnych nastrojów politycznych w Królestwie Polskim, pod Horodłem odbyła się ogromna wielotysięczna manifestacja ludności rozmaitych stanów i wyznań, przybyłej tu z różnych części Rzeczypospolitej, dla uczczenia 448 rocznicy Unii Horodelskiej. Władze carskie nie wpuściły manifestantów do Horodła, nie przeszkadzało im to jednak zebrać się na polach poza Horodłem. W manifestacji brali udział duchowni obrządku rzymskiego i unickiego. Na pamiątkę tych wydarzeń usypano kopiec i ustawiono drewniany krzyż. Po uroczystościach jednak na polecenie władz carskich kopiec został zniszczony. W 1924 r. odnowiono go i podwyższono do 11 m. oraz ustawiono na nim metalowy krzyż. Krzyż ma wygląd ściętego pnia drzewa z którego wyrasta nowa odrośl w postaci krzyża - jest to symbol odrodzonej Polski.

W ramach represji po powstaniu styczniowym w 1869 roku Horodło straciło prawa miejskie. Rozpoczął się proces wyludniania miasteczka liczącego w 1886 r. 3200 mieszkańców, a w 1921 r. już tylko 2500. W okresie międzywojennym Horodło było już tylko siedzibą gminy. Podczas II wojny światowej, w 1939 roku powstała w Horodle Polska Straż Obywatelska, a następnie komórka związku walki zbrojnej, przekształcona później w placówkę "AK". Po II wojnie światowej, w wyniku eksterminacji Żydów i wysiedleń ludności ukraińskiej, liczba

mieszkańców miasteczka spadła do 1600 osób. Według stanu na 31.12.2018r. gmina Horodło liczy 5269 mieszkańców.

1.2. Horodło dzisiaj

Gospodarka Gminy ma charakter rolniczy. W użytkowaniu gruntów dominują grunty orne oraz pastwiska, stosunkowo mało jest natomiast lasów. Gleby na obszarze Gminy są zróżnicowane, głównymi uprawami zboża i buraki cukrowe.

W Gminie występują sprzyjające warunki dla podejmowania działalności w zakresie produkcji i usług, takie jak:

- korzystne położenie przy głównych szlakach komunikacyjnych - przy drodze krajowej nr 74 i drodze wojewódzkiej nr 816
- dobrze rozwinięta sieć dróg lokalnych i gminnych
- rozbudowana infrastruktura techniczna - wodociągi, łączność telefoniczna, sieć kanalizacji sanitarnej
- konkurencyjna siła robocza
- możliwość podnoszenia kwalifikacji
- wolne tereny pod inwestycje.

Dobrze rozwinięta i utrzymana jest sieć dróg. W gminie funkcjonują dwa przedszkola, dwie szkoły podstawowe, gimnazjum oraz liceum. Placówki posiadają sale gimnastyczne z dobrymi warunkami do ćwiczeń oraz bogato wyposażone klasopracownie. Bardzo prężnie działają Koła Gospodyń Wiejskich i Zespoły taneczno-wokalne. Na terenie gminy znajdują się Placówka Straży Granicznej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Bank Spółdzielczy. Od 1995 roku w miejscowości Zosin otwarte jest polsko- ukraińskie przejście graniczne, które od 15 września 2000r. otrzymało status przejścia międzynarodowego.

Współczesna gmina Horodło należy do gmin rozwijających się. Jej bogata historia i malownicze nadbużańskie tereny każdego roku przyciągają turystów z odległych zakątków Polski. Na terenie gminy podjęto i ukończono wiele inwestycji, również takich, które były współfinansowane z funduszy UE. W 2018 roku zaczęto prace związane z termomodernizacją budynku szkoły w Horodle.

1.3. Władze lokalne

Rada Miejska w Horodle liczy 15 radnych. Przy Radzie działają następujące stałe komisje:

Komisja Rewizyjna

Komisja Rolna, mienia komunalnego i inwestycji

Komisja budżetu i finansów, oświaty, kultury i bezpieczeństwa publicznego

Komisja Skarg, petycji i wniosków

Kierownictwo Urzędu obejmuje następujące stanowiska pracy:

Wójt: Krzysztof Bożek

Sekretarz: Grzegorz Jeżyna

Skarbnik: Marta Maciejewska

Referat finansowy:

Kierownik referatu Helena Panasiuk

Obsługa finansowa: Renata Niedziela

Obsługa kasowa: Grażyna Steciuk
Komputerowa obsługa podatków: Marcin Zmion
Księgowość podatkowa: Wanda Dziewickiewicz
Obsługa opłaty za śmieci: Agnieszka Konopko / Aneta Hajkowska

Referat Rozwoju Gospodarczego i Ochrony Środowiska
Kierownik referatu: Renata Czekaj
Podinspektor ds. działalności gospodarczej i ochrony środowiska: Maria Błaziak
Inspektor ds. funduszy inwestycyjnych: Andrzej Danilczuk
Podinspektor ds. promocji gminy i obsługi informatycznej: Krzysztof Ostapiuk

Stanowiska samodzielne:
Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego oraz Spraw organizacyjno – kadrowe: Monika Stawicka
Obsługa organów Samorządu Terytorialnego: Grażyna Krzywińska
Sprawy obronne, pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych: Paweł Bednarczuk
Urząd Stanu Cywilnego: Barbara Pirogowicz
Ewidencja Ludności: Magdalena Nowaczewska
Księgowe Szkół: Aneta Bogowska, Teresa Troszczyńska, Elżbieta Baraniuk
Pracownik gospodarczy: Jolanta Lemińska
Kierowca: Dariusz Lewandowski

2. ŚRODOWISKO NATURALNE

2.1. Położenie i ukształtowanie powierzchni

Gmina Horodło jest najbardziej wysuniętą na wschód gminą w Polsce, leży pomiędzy ramionami rzeki Bug, na pograniczu dwóch historycznych krain - Polesia i Wołyńia. Znajduje się ona na terenie powiatu hrubieszowskiego, w południowo-wschodniej części województwa lubelskiego. Siedzibą gminy jest Horodło - miejscowość o bogatej przeszłości historycznej. Do gminy prowadzą dwie główne drogi: wojewódzka biegnąca z Chełma do Zosina, a także krajowa z Zamościa do Zosina. Na długości około 40 km gmina Horodło graniczy z Ukrainą, granica ta jest jednocześnie granicą Unii Europejskiej. W Zosinie mostem na rzece Bug przekroczyć możemy granicę Polski i dostać się do przygranicznego Uściługa a dalej do Włodzimierza Wołyńskiego.

Obszar Gminy ze względu na występujące tu walory przyrodnicze objęty jest różnymi formami ochrony środowiska przyrodniczego. Północna część Gminy położona jest w obszarze Strzeleckiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny. Część południowa znajduje się na obszarze Nadbużańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Teren gminy zajmuje 13 027 ha, z czego 53% to grunty orne, 0,6 to sady, 10% łąki i pastwiska, 21% lasy i grunty leśne, pozostałe grunty 16%. Najczęściej uprawia się tu pszenicę, jęczmień, żyto, buraki cukrowe, ziemniaki. Jednym zakładem przemysłowym na terenie gminy jest

założona w 1899 r. Cukrownia w Strzyżowie, obecnie posiadająca nowoczesną oczyszczalnię ścieków.

Jednym zakładem przemysłowym na terenie gminy jest założona w 1899 r. Cukrownia w Strzyżowie, obecnie posiadająca nowoczesną oczyszczalnię ścieków.

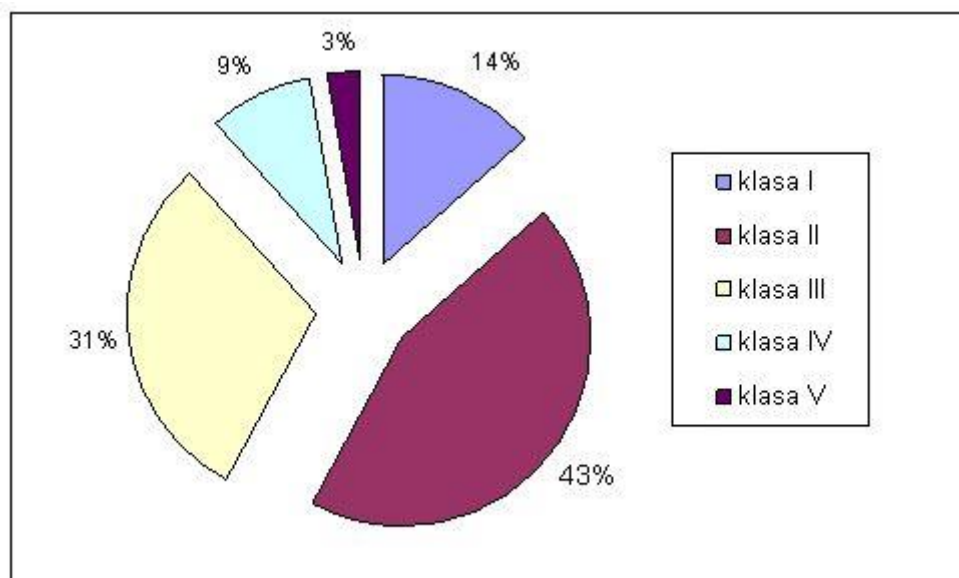
Administracyjnie Gmina należy do powiatu hrubieszowskiego, bezpośrednio graniczy z gminą Hrubieszów i Dubienka.

Ukształtowanie terenu

Teren Gminy Horodło położony jest w obrębie mezoregionu Obniżenia Dubienki, w makroregionie Polesie Wołyńskie oraz mezoregionu Grzęda Horodelska, należącego do makroregionu Wyżyn Zachodnio-Wołyńskich. Grzęda Horodelska ma charakter płaskowyżu. Rozcinają ją dość liczne dolinki boczne i denudacyjne (głównie w rejonie Strzyżowa, Rogalina i Kraśnicy). Dość często występują tu stoki i zbocza o zróżnicowanych nachyleniach. Zróżnicowanie hipsometryczne na terenie Gminy wynosi od 173 m npm w dolinie Bugu (północna część Gminy) do 239 m npm na Grzędzie Horodelskiej w Rejonie Kobła (zachodnia część Gminy).

2.2. Warunki glebowe

Na terenie Gminy przeważają gleby zakwalifikowane w klasyfikacji bonitacyjnej jako bardzo dobre i dobre (klasy bonitacyjne I, II III i IV). Najlepsze gleby na terenie Gminy to czarnoziemy i gleby brunatne występujące dużymi obszarami na prawie całej powierzchni Gminy, głównie na obszarze Grzędy Horodelskiej. Gleby klasy bonitacyjnej I zajmują obszar 1 037 ha i stanowią 13,6% powierzchni gruntów ornych, II klasy 44,3%, co stanowi 3 384 ha, III a i III b to 30,7% powierzchni gruntów ornych. Grunty klasy IV a i IV b stanowią 678 ha (8,9%), natomiast klasy V stanowią jedynie 2,8% powierzchni gruntów ornych Gminy.

Klasy bonitacyjne gleb w Gminie Horodło

2.3. Surowce mineralne

W Gminie znajduje się niewielkie złoża piasków czwartorzędowych. Zlokalizowane jest ono w środkowo-wschodniej części gminy. Na obszarze Gminy brak jest udokumentowanych złóż surowców mineralnych

2.4. Warunki wodne

Gmina Horodło leży w obrębie dwóch regionów hydrograficznych: regionu Polesie Lubelskie Południowe subregion Południowy (północna część Gminy), regionu Wyżyna Wołyńska (środkowa i południowa część jej obszaru). Wody powierzchniowe Gminy tworzy Bug z lewostronnymi dopływami. Gmina leży w dorzeczu tej rzeki i całkowicie należy do jej zlewni. Dodatkowo na terenie Gminy znajdują się trzy małe jeziora położone wśród upraw wsi Zosin i Łuszków. Na terenie Gminy występują także niewielkie sztuczne zbiorniki wodne wykorzystywane jako stawy hodowlane.

2.5. Klimat

Na terenie Gminy panuje klimat umiarkowany. Charakteryzuje się przewagą wpływów oceanicznych, związanych z globalną cyrkulacją mas powietrza, napływającego z Atlantyku i basenu Morza Śródziemnego. Występują tu mniejsze od przeciętnych w Polsce amplitudy temperatur, wiosny i lata są ciepłe i wczesne, a zimy łagodne z nietrwałą pokrywą śnieżną.

Klimat Gminy cechuje się niskim rocznym poziomem opadów atmosferycznych (średnia około 500 mm), choć występujące duże ilości opadów w krótkim czasie powodują powódzie i utrudniają prace polowe. Przeciętnie w ciągu roku występuje około 50 dni słonecznych i około 130 dni pochmurnych. Średnia temperatura powietrza waha się w granicach +8°C.

2.6. Ochrona środowiska

Na obszarze Gminy zlokalizowany jest częściowo Strzelecki Park Krajobrazowy oraz rezerwat przyrody leśny „Liski”. Park charakteryzuje się ubogą rzeźbą terenu. Rozległe równiny niekiedy tylko urozmaicone są przez nieduże pagórki. Najbardziej wyraźną formą tego obszaru jest rozległa dolina Bugu. Rzeka ta posiada charakter naturalny z licznymi zakolami i starorzeczami. Duże walory przyrodnicze tego terenu wpłynęły na uznanie go za ostoję ptaków o znaczeniu krajowym, ostoję przyrody o znaczeniu międzynarodowym w systemie CORINE pod nazwą Lasy Strzeleckie oraz obszar węzłowy rangi międzynarodowej w systemie ECONET - POLSKA. Lasy Strzeleckie są ostoją ptaków drapieżnych. Zagęszczenie orlika krzykliwego jest tu jednym z największych w Europie. Licznie występuje tu także kruk, myszołów i jastrząb. Dodatkowo na terenie gminy występuje żółw błotny oraz rybitwa białoskrzydła.

W 2018 gmina przystąpiła do projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego pt. ”System gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa lubelskiego”.

Pomniki przyrody

Gmina może poszczycić się następującymi pomnikami przyrody:

W parku podworskim w Kopyłowie:

modrzew polski – obwód 275 cm, wysokość 20m;

sosna zwyczajna – obwód 320 cm, wysokość 25m;

topola drżąca – obwód 445 cm, wysokość 25m;

dąb szypułkowy – obwód 535 cm, wysokość 27 m;

lipa drobnolistna – obwód 315 i 535 cm, wysokość 25m,

jesion wyniosły obwód 335 cm, wysokość 20 m;

W parku podworskim w Hrebennem:
jesion wyniosły – obwód 335 cm, wysokość 20 m;
grab pospolity – obwód 220 cm, wysokość 20 m;

Droga od tzw. Wałów Jagiellońskich:
lipy drobnolistne – obwód 200 – 250 cm, wysokość 20 m (20 sztuk)

Na cmentarzu przykościelnym w Horodle:
jesion wyniosły – obwód 275 – 420 cm (4 sztuki)

2.7. Walory turystyczne i dziedzictwo kulturowe

O atrakcyjności gminy decydują skarby przyrody i dobra kultury świadczące o bogatej przeszłości tych terenów. W granicach Gminy Horodło znajduje się prawie połowa obszaru, utworzonego w 1983 r. Strzeleckiego Parku Krajobrazowego. Na południe od Horodła znajduje się Nadbużański Obszar Chronionego Krajobrazu, utworzony w 1997 r. Szczególnym miejscem jest Kacapka - użytek ekologiczny w okolicach Zosina, z polodowcowym, dwudennym, naturalnym jeziorem śródpolnym, będącym siedliskiem licznych ptaków chronionych, oraz miejscem, w którym można spotkać wiele zwierząt i ciekawą roślinność stepową.

Walory agroturystyczne tym regionom nadaje zróżnicowana rzeźba terenu Grzędy Horodelskiej. Dodatkowym atutem jest rzeka Bug, która zachowała naturalne koryto z meandrami i starorzeczami, trasy zalewowe porośnięte są bujnymi łąkami. Unikalna roślinność ze zbiorowisk stepowych i tundrowych, czyste powietrze i ponad 100 gniazd bocianich na terenie gminy świadczą o czystości ekologicznej tego obszaru.

Gmina Horodło to teren atrakcyjny szczególnie dla turystów poszukujących wypoczynku w ciszy i kontakcie z przyrodą. Atutem regionu jest: rolniczy charakter miejscowości, mała gęstość zaludnienia, brak skażenia środowiska, dużo obszarów leśnych, mało zmieniony krajobraz i zabytki kultury.

W Horodle zachował się układ urbanistyczny dawnego miasteczka z czworobocznym rynkiem i ulicami wychodzącymi z jego naroży. W parku po środku rynku, w miejscu gdzie kiedyś był ratusz stoją dwa posągi lwów, które prawdopodobnie pochodzą z wyposażenia horodelskiego zamku, a które przed 1939 r. stały obok dworu w Wieniawce.

Kościół parafialny znajduje się w południowo - wschodnim narożu rynku. Jest to poddominikańska świątynia p.w. Św. Jacka i MB Różańcowej, zbudowana w latach 1739-58 z fundacji starosty horodelskiego Ambrożego Strutyńskiego. W 1411 r. z inicjatywy księżnej Aleksandry żony Ziemowita, a siostry Jagiełły, sprowadzono do Horodła dominikanów, dla których w 1425 r. zbudowano drewniany kościół i klasztor. Obie budowle spłonęły w 1500 r., podpalone przez Tatarów. Odbudowane zostały w 1648 r., po czym kolejny raz spalone tym razem przez Kozaków, przed 1714 r. zostały odbudowane ponownie. W 1783 r. przeniesiono tu parafię z rozebranego wówczas kościoła, położonego niedaleko brzegów Bugu, który pochodził z 1744 r. Już jako parafialny, kościół spłonął w 1852 r. W dwa lata później został odnowiony. Podczas I wojny światowej został uszkodzony, odremontowany powtórnie w 1921 r. W 1783 r. władze austriackie skasowały zakon dominikanów, a zabudowania klasztorne rozebrano w 1845 r. Kościół parafialny zbudowany jest w stylu późnobarokowym, jest jednonawowy z prezbiterium zwróconym na południe. Obok kościoła znajduje się drewniana czworoboczna dzwonnica z 1860 r. oraz Kapliczka Matki Boskiej z końca XIX w. Przy kościele

znajduje się również klasycystyczna plebania wzniesiona po roku 1845, z wykorzystaniem części murów dawnego klasztoru rozebranego w 1845 r. Budynek jest murowany parterowy z ryzalitem od frontu w części wschodniej oraz dwukolumnowym gankiem.

W południowo - zachodnim narożu znajduje się dawna cerkiew prawosławna p.w. św. Mikołaja, drewniana, wzniesiona w 1932 r. na miejscu poprzedniej, również drewnianej greckokatolickiej z 1836 r. W świątyni podziwiać można wspaniałe rokokowe ikonostas z XVIII w. pochodzący z Maciejowa na Wołyniu, odnowiony i zrekonstruowany w 1998 roku. W Horodle znajduje się również drewniany kościół polskokatolicki p.w. Zmartwychwstania Pańskiego wzniesiony w 1933 r. a położony wśród cmentarza. Wyznanie to powstało w USA pod koniec XIX w. wśród polskich emigrantów. Założycielem kościoła był ks. Franciszek Hodur, który w 1897 r. utworzył w Scranton pierwszą parafię. W Polsce wyznanie to pojawiło się na początku lat dwudziestych, ma około 50 tys. wyznawców i ponad 90 parafii.

Około 1 km przed wjazdem do Horodła znajduje się Kopiec Unii Horodelskiej usypany w 1861 r. w 448 rocznicę podpisania unii polsko-litewskiej, odnowiony i podniesiony w roku 1924.

Na południowy - wschód od rynku, nad Bugiem, znajduje się grodzisko z pozostałościami zamku zwane Wałami Jagiellońskimi. Znaleźiska archeologiczne świadczą o istnieniu na tym terenie grodu już w X - XIII w. W wieku XIV na miejscu grodu wzniesiono drewniany zamek, który był wielokrotnie niszczone i odbudowywany w różnych okresach historii. Tu właśnie doszło do podpisania aktu unii horodelskiej. Od 1462 r. zamek był siedzibą królewskich starostów. Zamek został ostatecznie zniszczony w 1702 r. przez Szwedów.

Około 2 km za Horodłem w stronę Zosina znajduje się Wieniawka z pozostałościami zespołu dworskiego, z punktem widokowym na dolinę Bugu i parkiem podworskim modernistycznym z połowy XIX w. do którego prowadzi aleja lipowa z kilkunastoma lipami liczącymi sobie około 300 lat. Miejscowy majątek wyodrębnił się na początku XIX w., wcześniej natomiast obszar ten należał do królewskich dóbr starostwa Horodła. Po rozbiorach dobra te przejął rząd Austrii a od roku 1799 r. znajdowały się one w rękach prywatnych właścicieli.

W miejscowości Strzyżów położonej na południe od Horodła znajduje się późnobarokowy pałac wzniesiony w latach 1762-86 z woli Ludwiki Honoraty i Stanisława Lubomirskich. Po pożarze został przebudowany przez Ożarówskich w 1836 r. uzyskując pewne elementy klasyczne. Pałac remontowano również na początku XIX w. i w roku 1964. Pałac położony jest na skarpie opadającej stromo ku nadbużańskim łąkom. Częściowo zachował on wystrój wewnątrz z plafonami i kominkami. Po obu stronach pałacu stoją oryginalne ośmioboczne pawilony z II połowy XVIII w., zachodni mieścił kaplicę, wschodni służył jako lamus. Przed pałacem znajduje się kulisty gazon i rozległy dziedziniec. Po obu stronach stoją parterowe oficyny z I poł. XIX w. Po wojnie w pałacu mieściła się placówka Wojsk Ochrony Pogranicza a od początków lat 60-tych po remoncie należy do Cukrowni Strzyżów. Podczas remontu znikły niektóre elementy starego wystroju, ale w wielu pomieszczeniach nadal można podziwiać elementy rokokowe stiukowe, jakich - oprócz Łabuniek k. Zamościa - na Zamojszczyźnie już dzisiaj nie ma. Pałac jest dwukondygnacyjny, zwrócony frontem na północ. Środkowy ryzalit frontowy zwieńczony został trójkątnym szczytem, w którym umieszczone zostały kartusze herbowe Starzeńskich i Skarżyńskich-Lis i Bończa, za ich czasów przebudowano tą część dworu.

W Strzyżowie warto zobaczyć również dawną drewnianą cerkiew unicką p.w. Narodzenia NMP z 1817 r., zamienioną na cerkiew prawosławną po likwidacji unickiej diecezji chełmskiej w 1875 r. a po roku 1947 przebudowaną i użytkowaną jako kościół rzymskokatolicki. Obok kościoła znajduje się drewniana dzwonnica z 1817 r. oraz drewniana plebania z 1925 r.

W Strzyżowie zobaczyć można również zespół zabudowań cukrowni posiadający wartość zabytkową. Przedsiębiorstwo założone zostało w 1899 r. przez Edwarda Chrzanowskiego z Moroczyna.

Na terenie Gminy Horodło w poszczególnych jej miejscowościach do rejestru zabytków wpisanych jest łącznie 12 obiektów i ich zespołów.

3. DEMOGRAFIA, BEZROBOCIE

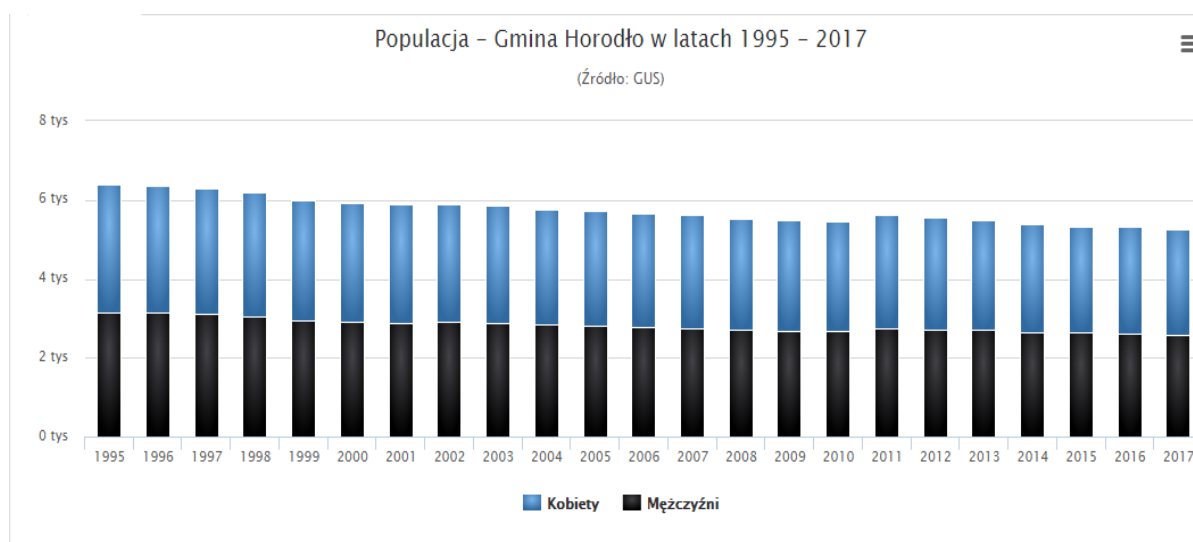
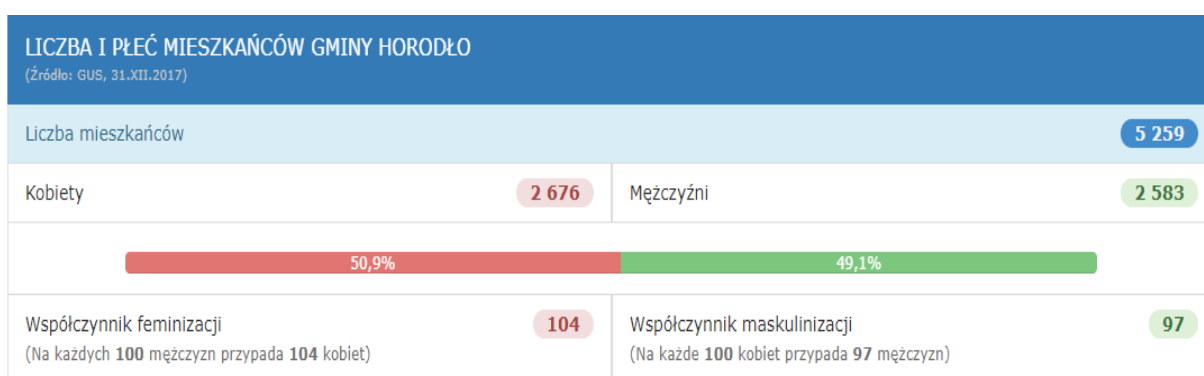
3.1. Liczba i struktura ludności

W skład gminy wchodzi 15 sołectw, w których zamieszkuje łącznie 5269 osób. W poszczególnych sołectwach Gminy stan ludności na dzień 31.12.2018 roku przedstawiał się następująco:

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców
1	Bereźnica	282
2	Cegielnia	93
3	Ciołki	69
4	Horodło	983
5	Hrebenne	360
6	Janki	217
7	Kobło kol.	118
8	Kopyłów	409
9	Liski	137
10	Łuszków	258
11	Matcze	283
12	Poraj	183
13	Rogalin	369
14	Strzyżów	1308
15	Zosin	200

Gmina Horodło ma 5 269 mieszkańców, z czego 50,9% stanowią kobiety, a 49,1% mężczyźni. W latach 2002-2017 liczba mieszkańców zmalała o 10,7%. Średni wiek mieszkańców wynosi 42,3 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa lubelskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski. Mieszkańcy gminy Horodło zawarli w 2017 roku 25 małżeństw, co odpowiada 4,7 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to mniej od wartości dla województwa lubelskiego oraz mniej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,5 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 27,9% mieszkańców gminy Horodło jest stanu wolnego, 56,8% żyje w małżeństwie, 3,2% mieszkańców jest po rozwodzie, a 11,6% to wdowy/wdowcy. Gmina Horodło ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -41. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -7,78 na 1000 mieszkańców gminy Horodło. W 2017 roku urodziło się 46 dzieci, w tym 65,2% dziewczynek i 34,8% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 279 gramów.

Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,60 i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. W 2016 roku 41,1% zgonów w gminie Horodło spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 23,9% zgonów w gminie Horodło były nowotwory, a 2,3% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności gminy Horodło przypada 12.87 zgonów. Jest to znacznie więcej od wartości średniej dla województwa lubelskiego oraz znacznie więcej od wartości średniej dla kraju. W 2017 roku zarejestrowano 51 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 74 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Horodło -23. W tym samym roku 3 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 0 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 3. 60,5% mieszkańców gminy Horodło jest w wieku produkcyjnym, 16,7% w wieku przedprodukcyjnym, a 22,8% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym. W 2018r. odnotowano 42 urodzeń i aż 90 zgonów.

PRZYROST NATURALNY W GMINIE HORODŁO

(Źródło: GUS, 31.XII.2017)

Przyrost naturalny w roku 2017		-41
Kobiety (Przyrost naturalny)	-9	Mężczyźni (Przyrost naturalny) -32
Przyrost naturalny na 1000 ludności		-7,78
Gmina Horodło	-7,8	
Województwo	-1,2	
Kraj		

BIOLOGICZNE GRUPY WIEKU W GMINIE HORODŁO

(Źródło: GUS, 31.XII.2017)

123 %

Ludność w wieku 0-14 lat		714
Kobiety (w wieku 0-14 lat)	369	Mężczyźni (w wieku 0-14 lat) 345
Ludność w wieku 15-64 lat		3 525
Kobiety (w wieku 15-64 lat)	1 681	Mężczyźni (w wieku 15-64 lat) 1 844
Ludność w wieku 65 lat i więcej		1 020
Kobiety (w wieku 65 lat i więcej)	626	Mężczyźni (w wieku 65 lat i więcej) 394

3.2. Bezrobocie

RYNEK PRACY^a

2017	Powiat	Gmina
Pracujący ^b	6713	202
Bezrobotni zarejestrowani	3910	404
w tym kobiety w %	47,4	48,5
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w %	9,9	12,7
Udział zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym w %	10,4	13,8

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

Gmina	PUP	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Uprawnieni do zasiłku	Uprawnione do zasiłku kobiety	Bezrobotni zwolnieni z winy zakładu pracy	Osoby powyżej 50 roku życia	Osoby do 30 roku życia	Osoby do 25 roku życia	Staż bezrobocia do 1 m	Staż bezrobocia 1-3 m	Staż bezrobocia 3-6 m	Staż bezrobocia 6-12 m	Staż bezrobocia 12-24 m	Staż bezrobocia pow 24 m
Horodło I kw 2018	Hrubi eszów	404	187	27	15	16	109	104	48	27	69	39	53	64	152
Horodło II KW		374	176	27	14	15	89	107	51	27	48	50	50	57	142
Horodło III Kw		356	171	19	11	17	86	100	48	32	39	36	40	61	148
Horodło IV Kw		400	180	18	13	17	95	118	57	39	69	43	44	53	152

W gminie Horodło na 1000 mieszkańców pracuje 38 osób . 64,4% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 35,6% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w gminie Horodło wynosiło w 2017 roku 18,2% (19,7% wśród kobiet i 16,9% wśród mężczyzn). W 2017 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Horodło wynosiło 3 572,95 PLN, co odpowiada 78.90% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Horodło 161 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 46 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -115. 66,1% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Horodło pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 5,6% w przemyśle i budownictwie, a 7,9% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,1% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

4. BUDŻET GMINY

4.1. Bilans dochodów i wydatków budżetowych

Rada Gminy w Horodle uchwaliła budżet gminy na 2018 rok w dniu 28 grudnia 2017 r.. Dochody w kwocie 22 211 706,00 zł i wydatki w kwocie 24 272 706,00 zł.

Dochody w kwocie 22 211 706,00 zł i wydatki w kwocie 24 272 706,00 zł.

Uchwalona wielkość dochodów w budżecie gminy w ciągu roku uległa zwiększeniu do kwoty zł 23 180 451,63 zł. Wydatki zwiększone zostały do kwoty 26 141 451,63 zł.

WYDATKI

Planowane wydatki w kwocie 26 141 451,63 zł zrealizowane zostały w kwocie 25 362 828,14 zł, tj. 97,02 %, w tym:

w podziale na bieżące i majątkowe:

wydatki na zadania bieżące plan 20 149 825,85 zł wykonanie 19 495 577,17 zł tj. 96,75 %,

wydatki na zadania majątkowe plan 5 991 625,78 zł wykonanie 5 867 250,97 zł tj. 97,92%.

Wydatki w podziale na rodzaj zadania zrealizowano:

wydatki na zadania własne – plan 19 568 134,71 zł wykonanie 18 936 529,85 zł tj. 96,77 %,

wydatki na zadania zlecone – plan 6 573 316,92 zł wykonanie 6 426 298,29 zł tj. 97,76 %.

GOSPODARKA POZABUDŻETOWA

Zadania gminy realizowane są również w formie gospodarki pozabudżetowej tj. przez Samorządowy Zakład Budżetowy.

Jednostki organizacyjne prowadzące działalność w formie zakładów budżetowych pokrywają koszty działalności zarówno z dochodów własnych jak i z dotacji przyznawanych z budżetu gminy.

Na terenie gminy działalność gospodarczą w formie zakładu budżetowego prowadzi Gminny Zakład Komunalny w Horodle. Rada Gminy na rok 2018 nie podjęła uchwały o dotacjach dla GZK.

Planowane przychody własne w Gminnym Zakładzie Komunalnym w wysokości 958 827 zł zrealizowane zostały w 92,13 % tj. w kwocie 883 373,53 zł. Planowane koszty w kwocie 958 827 zł zrealizowano do kwoty 918 123,16 zł, tj. 95,75%. W 2018 roku GZK uzyskał dodatni stan środków w kwocie 79 851,31 zł.

PRZYCHODY I ROZCHODY BUDŻETU

W Budżecie Gminy zaplanowano przychody w wysokości 3 300 000 zł które wykonano w kwocie 3 393 958,70 zł w tym z kredytów w kwocie 2 050 000 zł oraz z wolnych środków w kwocie 1 343 958,70 zł tj. 107,52% . Zaplanowane kredyty na zadanie „Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół w Horodle” 1 000 000 zł , na zadanie „Budowa boiska do piłki nożnej, siłowni zewnętrznej oraz infrastruktury towarzyszącej w miejscowości Strzyżów” w kwocie 1 050 000 zł zostały zaciągnięte w miesiącach październik i listopad.

Rozchody Budżetu zaplanowano w kwocie 339 000 zł z przeznaczeniem na spłatę rat zaciągniętych pożyczek i kredytów spłacono 339 000 zł tj. 100 %. Dokonano spłaty rat:

- kredytu zaciągniętego w Banku Ochrony Środowiska w Lublinie na budowę sieci wodociągowej z przyłączami w miejscowościach Hrebenne, Poraj, Kopyłów wraz ze stacją wodociągową w Kolonii Kobło zaplanowane do spłaty w kwocie 96 000 zł spłacono 96 000 zł
- kredyt został spłacony w całości,
- kredytu zaciągniętego w Banku Ochrony Środowiska w Lublinie na „Budowę sieci wodociągowej z przyłączami w miejscowościach Bereźnica, Matcze, Cegielnia, Liski, Ciołki, Kolonia Kobło” (II etap) zaplanowane do spłaty w kwocie 182 000 zł spłacono 182 000 zł.
- pożyczkę zaciągniętą w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie na „Modernizację Oczyszczalni Ścieków w miejscowości Horodło” zaplanowane do spłaty w kwocie 61 000 zł spłacono kwotę 61 000 zł.

Zmiany w planie wydatków finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz nie podlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) i środków pochodzących ze źródeł zagranicznych nie podlegających zwrotowi, innych niż wymienione powyżej.

W roku 2018 gmina Horodło realizowała 4 zadania z udziałem środków o których mowa powyżej. Były to następujące działania:

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego Oś Priorytetowa 13 Infrastruktura społeczna Działanie 5.2 Efektywność energetyczna sektora publicznego było realizowane działanie pod nazwą ” Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół w Horodle”. Zadanie kontynuowane w roku 2018 (rozpoczęte w 2016 r.) na podstawie Uchwały budżetowej na rok 2018 Nr XXVIII/172/17 Rady Gminy Horodło z dnia 28.12.2017 r. w kwocie łącznej 1 654 965 zł w tym 1 181 925 zł („7”), kwota 473 040 zł („9”). Zmiany w planie wydatków wprowadzano Uchwałą Rady Gminy Nr XXXI/192/18 z dnia 07.05.2018 r., Uchwałą Rady Gminy Nr XXXIV/205/18 z dnia 27.09.2018 r., Ostatecznie plan wydatków po zmianach wynosił 2 265 410 zł w tym w podziale na wydatki finansowane z UE to kwota 1 212 317,38 zł oraz finansowane z BG w kwocie 1 053 092,62 zł. Zadanie jest kontynuowane w roku 2019. W ramach RPO Województwa Lubelskiego poddziałanie „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” działanie 4.6 zrealizowane zostało zadanie pod nazwą ” Zagospodarowanie miejsca turystyczno – rekreacyjnego w miejscowości Horodło i w miejscowości Janki” (umowa o dofinansowanie Nr 00221-6935-UM0310632/17 z dnia 15.09.2017). Zadanie wprowadzono do budżetu Uchwałą Rady Gminy Nr XXVIII/172/17 z dnia 28.12.2017 r. z planem wydatków 105 000 zł w tym kwota 63 670,00 zł ze środków UE („7”) oraz 41 330,00 zł ze środków BG („9”). Zadanie zakończono w roku 2018 nie dokonując zmian w planie wydatków.

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2014-2020 działanie 12.2 realizowano Projekt pod nazwą "Energia Kompetencji" (umowa RPLU.12.02.00-06-0093/16). Środki na wydatki w ramach projektu realizowanego przez Zespół Szkół w Horodło, Szkołę Podstawową w Strzyżowie oraz Urząd Gminy Horodło wprowadzono do budżetu Uchwałą Rady Gminy Nr XXVIII/172/17 z dnia 28.12.2017 r. w kwocie 100 183,50 w tym finansowane ze środków UE kwota 90 585,92 zł („7”) i finansowane ze środków BP i BG kwota 9 597,58 zł („9”). Zmiany w planie wydatków wprowadzano Uchwałą Rady gminy Nr XXIX/176/18 z dnia 31.01.2018 r., Uchwałą Rady Gminy Nr XXX/183/18 z dnia 22.03.2018 r., Zarządzeniem Wójta Gminy Nr 56/2018 z dnia 25.07.2018r.

Ostatecznie plan wydatków po zmianach wynosił 192 692,84 zł w tym w podziale na wydatki finansowane z UE to kwota 156 097,61 zł oraz finansowane z BP i BG w kwocie 36 595,23 zł. W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, poddziałanie „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” objętego programem w zakresie „Zachowanie dziedzictwa lokalnego” realizowano zadanie „Przebudowa i modernizacja budynku na świetlicę wiejską w miejscowości Janki”. Zadanie wprowadzono do budżetu Uchwałą Rady Gminy Nr XXVIII/172/17 z dnia 28.12.2017 r. w kwocie 130 000 zł jako zadanie ze środków własnych. Uchwałą Rady Gminy Nr XXX/183/18 z dnia 22.03.2018 r. po otrzymaniu dofinansowania zmieniono plan wydatków zwiększając do kwoty 289 067 zł w tym finansowane ze środków UE kwota 159 067 zł („7”) i finansowane ze środków BG kwota 130 000 zł („9”). Kolejne zmiany wprowadzono Zarządzeniem Nr 34/2018 Wójta Gminy Horodło z dnia 16.05.2018 r. oraz Uchwałą Rady Gminy Horodło Nr XXXIV/205/18 z dnia 27.09.2018 r.. Zadanie zakończono w roku 2018 z ostatecznym planem wydatków w kwocie 400 700 zł w tym finansowane ze środków UE kwota 159 067 zł („7”) i finansowane ze środków BG kwota 241 633 zł („9”).

Stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich

W roku 2018 do wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne wpisane były 3 przedsięwzięcia:

1. Zadanie pod nazwą "Energia Kompetencji" (umowa RPLU.12.02.00-06-0093/16). Uchwałą XXV/153/17 Rady Gminy Horodło z dnia 29 września 2017 r. zadanie pod nazwą Energia Kompetencji wprowadzone zostało do programów wieloletnich z limitem w łącznej kwocie 469 988,75 zł. W ramach projektu realizowane były zadania bieżące oraz majątkowe związane ze zwiększaniem kompetencji w ramach zawodu nauczyciela oraz wiedzy uczniów. Poszczególne limity przypisane zostały do jednostek Zespół Szkół w Horodło kwota 185 010 zł, Szkoła Podstawową w Strzyżowie kwota 112 306,25 zł oraz Urząd Gminy Horodło kwota 172 672,50 zł. Ogółem na projekt „Energia Kompetencji” wydatkowano w 2017 kwotę 277 295,91 zł tj. 59,00 % limitu wydatków z lat 2017 i 2018. W roku 2018 wydatkowano na projekt kwotę 185 800,93 zł z jednoczesnym zakończeniem w 100% realizacji projektu Energia Kompetencji.

2. Zadanie pod nazwą „Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół w Horodle” wprowadzono do WPF Nr XVIII/112/16 z dnia 28 grudnia 2016 roku z łącznymi nakładami finansowymi w kwocie 3 362 820 zł do zaplanowane do wykonania w latach 2016 – 2018 z nakładami w poszczególnych latach 2016 – kwota 55 350 zł, 2017 – kwota 1 654 965 zł i 2018 – kwota 1 652 505 zł. W 2016 roku zapłacono za projekt termomodernizacji szkoły 55 350 zł oraz złożono wniosek o dofinansowanie ze środków budżetu UE a limity ustalone wcześniej przesunięto na rok 2018 i 2019. W 2018 r. po przyznaniu dofinansowania i przeprowadzeniu przetargu zmieniono kwotę nakładów zwiększając je do kwoty 3 752 490 zł w tym z limitem w roku 2018 w kwocie 2 265 410 zł i w roku 2019 w kwocie 1 431 730 zł. W roku 2018 zrealizowano wydatki dotyczące wymienionej inwestycji w kwocie 2 261 590,04 zł , czyli łącznie stopień realizacji programu wynosi 61,74% (zrealizowano 55 530 + 2 261 590,04) w stosunku do całości zaplanowanych nakładów. Inwestycja jest kontynuowana w roku 2019.

3. Zadanie pod nazwą „Budowa boiska do piłki nożnej, siłowni zewnętrznej oraz infrastruktury towarzyszącej w miejscowości Strzyżów” wprowadzono do programów wieloletnich na podstawie Uchwały Nr XXII/136/17 z dnia 30 maja 2017 roku z łącznymi nakładami finansowymi w kwocie 830 000 zł do realizacji w latach 2018 – 2019. W 2018 roku zmieniono limity wydatków po przetargu i określono je w wysokości w roku 2018 1 512 000 oraz w roku 2019 5 000 zł w łącznymi nakładami finansowymi w kwocie 1 540 985 zł. Ogółem

w latach projektu 2016 – 2018 wydatkowano kwotę 1 531 199,72 zł (23 985 zł w 2016r. + 1 507 214,72 zł w 2018 r.) realizując w 100% wymienioną inwestycję.

5. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

5.1. Podmioty gospodarcze

Według stanu na koniec grudnia 2018 roku, w rejestrze działalności gospodarczej, prowadzonej przez Urząd Gminy zarejestrowanych było 142 podmioty gospodarcze (osoby fizyczne, prowadzące działalność gospodarczą).

Raport gminny o przedsiębiorcach działających na terenie gminy

Ilość wpisów o statusie innym niż wykreślony dla głównego miejsca wykonywania działalności. Pominięte dane z wpisów wykreślonych. Raport może nie uwzględniać wpisów zmigrowanych z systemu SAGED, jeśli te zawierały niepełne lub niewłaściwe dane adresowe. Raport wygenerowany dla następujących wartości:

gmina - **Horodło**
powiat - **hrubieszowski**
województwo - **LUBELSKIE**

Ilość wpisów niewykreślonych dla głównego miejsca wykonywania działalności

142

REGON

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2017 r.	Powiat	Gmina
OGÓŁEM	4314	264
w tym w sektorze: rolniczym	218	31
przemysłowym	290	13
budowlanym	501	37
na 10 tys. ludności	670	502
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. ludności	503	367

Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Horodło najwięcej jest stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 11,7% podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 18,9% podmiotów, a 69,3% podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Horodło najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Handel

hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (34.2%) oraz Budownictwo(18.7%).

STAN REJESTRU (Źródło: GUS, 31.XII.2017)	
Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON	264
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	31
Przemysł i budownictwo	50
Pozostała działalność	183
Podmioty nowo zarejestrowane w gminie Horodło w 2017 roku	21
Podmioty wyrejestrowane w gminie Horodło w 2017 roku	24
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	193

5.2. Rolnictwo

Jak wspomniano we wstępnej części Raportu, użytki rolne stanowią 53% powierzchni Gminy, co nadaje jej typowo rolniczego charakteru. Gleby klasy bonitacyjnej I zajmują obszar 1 037 ha i stanowią 13,6% powierzchni gruntów ornych, II klasy 44,3%, co stanowi 3 384 ha, III a i III b to 30,7% powierzchni gruntów ornych. Grunty klasy IV a i IV b stanowią 678 ha (8,9%), natomiast klasy V stanowią jedynie 2,8% powierzchni gruntów ornych Gminy

6. MIENIE KOMUNALNE

Podstawowe informacje na temat mienia komunalnego Gminy zostały przedstawione w poniższej tabeli.

INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO NA dzień 31.12.2018r

Lp.	Miejscowość	Powierzchnia ogółem w ha w tym:				Razem ha
		Drogi	Wieczyste użytkowanie	dzierżawa	inne	
1.	Hrebenne	5,36	0,02	6,18	3,72	15,28
2.	Poraj	4,59	-----	8,7152	16,66	29,9652
3.	Zosin	9,55	-----	0,8834	13,7966	24,23
4.	Rogalin	8,23	-----	2,03	-----	10,26
5.	Bereźnica	7,63	-----	31,92	26,06	65,61
6.	Kopyłów	18,13	0,31	11,46	-----	29,90

7.	Matcze	23,18	-----	29,0127	15,54	67,7327
8.	Łuszków	13,94	0,05	14,36	0,73	29,08
9.	Cegielnia	9,94	-----	16,60	17,873	44,413
10.	Liski	10,64	-----	0,29	-----	10,93
11.	Janki	5,55	1,53	10,26	12,68	30,02
12.	Kolonia Kobło	1,58	-----	5,10	1,53	8,21
13.	Ciołki	1,42	-----	0,38	-----	1,80
14.	Horodło	33,33	4,1516	24,6884	17,4884	79,6584
15.	Strzyżów	7,00	0,42	33,4404	7,7936	48,654
RAZEM:		160,07	6,4816	195,3201	133,8716	495,7433

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Wartość w zł
Nieruchomości gruntowe (grunty)	495,7433	4.577.998,12

Informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Horodło na dzień 31.12.2018r.

wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Wartość w zł
Nieruchomości gruntowe (grunty)	495,7433	4.577.998,12

BUDYNKI I BUDOWLE

Wartość budynków i budowli została określona na podstawie danych uzyskanych od ich zarządców bądź użytkowników i przedstawia się następująco:

Dane dotyczące praw własnościowych będących w bezpośrednim administrowaniu Urzędu Gminy w Horodle:

L.p.	Wyszczególnienie	Wartość w zł. na dzień 31.12.2018r.
1	Drogi, chodniki, ulice, rampy, parkingi	6.408.576,10
2	Budynek użytkowy	1.018.170,33
3	Budynki adminstracyjne	175.798,83
4	Sale wiejskie	3.837.11,04
5	Socjalne i szalety	36.579,85
6	Budynki OSP	50.571,57
7	Środki transportu	62.192,44

L.p.	Wyszczególnienie	Wartość w zł. na dzień 31.12.2018r.
8	Wyposażenie OSP	853.961,25
9	Urządzenia biurowe(w tym komputery)	98.642,18
10	Wartości niematerialne i prawne	103.657,72
11	Wodociągi	3.519.454,85
12	Zbiorniki	263.281,50
13	Oczyszczalnia ścieków	593.348,06
14	Boiska sportowe z infrastrukturą	1.531.199,72

Mienie komunalne zakładów budżetowych:

a) Gminny Zakład Komunalny

L.p.	Wyszczególnienie	Wartość w zł. na dzień 31.12.2018r.
1	Stacja wodociągowa , wodociągi, kanalizacja	14.166.604,42
2	Wysypisko odpadów komunalnych	179.483,87
3	Wartości niematerialne i prawne	11.540,37
4	Środki transportu	311.106,04
5	Grunty	15.303,00

Mienie komunalne jednostek budżetowych:

a) Biuro obsługi Szkół Samorządowych

L.p.	Wyszczególnienie	Wartość w zł. na dzień 31.12.2018r.
1	Budynki szkolne	3.106.340,22
2	Budynki gospodarcze (garaże, sanitariaty)	3.798,70
3	Budowle i urządzenia	157 338,05
	Urządzenia biurowe(w tym komputery)	571 721,27
4	Grunty	75.554,36

b) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Horodle

L.p.	Wyszczególnienie	Wartość w zł. na dzień 31.12.2018r
1	Budynki administracyjne	91.806,20
2	Urządzenia biurowe (w tym komputery)	142.476,98
3	Grunty	2.409,00

Instytucje kultury

a) Gminny Ośrodek Kultury w Horodle

L.p.	Wyszczególnienie	Wartość w zł. na dzień 31.12.2018r.
1	Budynek GOK	52.452,00
2	Grunty	1.560,00
3	Wyposażenie	543.991,85

b) Gminna Biblioteka Publiczna

L.p.	Wyszczególnienie	Wartość w zł. na dzień 31.12.2018r.
1	Budynek biblioteki	396.806,40
2	Grunty	10.645,50
3	Księgozbiór	181.133,39

Zakład Gospodarki Komunalnej

Gminny Zakład Komunalny mieści się przy ul. Hrubieszowskiej 19 w Horodle jest zakładem budżetowym Urzędu Gminy. Zakład zatrudnia 6 osób na pełnych etatach.

Do jego kluczowych zadań należy:

- oczyszczanie terenu gminy
- wywóz nieczystości stałych
- wywóz nieczystości płynnych
- pobór, oczyszczanie i uzdatnianie wody

7. WARUNKI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

7.1. Sytuacja mieszkaniowa

Gmina dysponuje mieszkaniami socjalnymi w miejscowości Horodło i Cegielnia.

Przeprowadzane są tam bieżące, niezbędne prace remontowe.

W 2018 roku w Urzędzie Gminy Horodło zostały wydane 2 zaświadczenia o nadaniu numeru mieszkania.

7.2. Wodociągi

Sytuacja w zakresie zaopatrzenia ludności w wodę przedstawia się korzystnie. Do sieci wodociągowej podłączonych jest około 100% gospodarstw domowych. Istnieje 2 stacje wodociągowe, z których korzysta 15 wsi. Długość sieci wodociągowej wynosi 105,37 km, natomiast liczba przyłączy wodociągowych - 2.234.

Stacje uzdatniania wody (hydrofornie) znajdują się w:

Rogalin – o wydajności 35 m³/h

Kolonia Kobło – o wydajności 6 m³/h

W roku 2018 opłaty za wodę wzrosły z 4,02 zł na 4,09 za 1m³. W 2018 roku produkcja wody wyniosła 104,214 tys. m³, natomiast sprzedaż około – 90,431 tys.m³. Straty w sieci wynoszą około 8% - po odliczeniu 5% na zużycie technologiczne, sporadycznie zdarzają się awarie sieci.

7.3. Kanalizacja

Kanalizację sanitarną posiada część gminy. Do oczyszczalni przy zakładzie produkcyjnym Cukrowni Strzyżów dopływają ścieki z kanalizacji sanitarnej z miejscowości: Zosin, Janki Łuszków, Rogalin, Strzyżów, a także dowożone są beczkowozami ścieki z szamb z terenu Gminy. Ilość ścieków oczyszczanych kształtuje się na poziomie około 38 281 m³/rok. Obecnie gmina Horodło posiada ponad 29,7 km sieci kanalizacyjnej, która jest co roku modernizowana i rozbudowywana.

Gospodarstwa domowe, które nie mają dostępu do kanalizacji sanitarnej, korzystają z usług firm posiadających zezwolenie Wójta Gminy Horodło na usuwanie odpadów komunalnych z terenu gminy. Coraz rzadsze są przypadki spuszczenia ścieków do rowów lub bezpośrednio na pole uprawne.

7.4. Gospodarka odpadami stałymi

Zgodnie z podjętymi uchwałami Rady Gminy Horodło w 2013 roku systemem gospodarki odpadami objęte są nieruchomości zamieszkałe. System nie objął nieruchomości niezamieszkałych, na terenie których prowadzona jest działalność gospodarcza. Właściciele tych nieruchomości mają obowiązek zawarcia umów indywidualnych z przedsiębiorcą uprawnionym do odbioru i zagospodarowania odpadów.

Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarki odpadami komunalnymi (stan na 31 grudnia 2018 r.)

Liczba mieszkańców deklarujących segregację odpadów – 3 689,

Liczba mieszkańców deklarujących brak segregacji odpadów – 285,
 Liczba wszystkich mieszkańców objętych systemem – 3 974.

93 % mieszkańców deklaruje, że gromadzi odpady w sposób selektywny,
 7 % mieszkańców deklaruje, że gromadzi odpady w sposób nieselektywny.

Liczba nieruchomości objęta systemem gospodarki odpadami komunalnymi – 1 581:
 Liczba nieruchomości, których mieszkańcy deklarują segregację odpadów komunalnych – 1 327,
 Liczba nieruchomości, których mieszkańcy deklarują brak segregacji odpadów komunalnych – 70,
 Liczba nieruchomości niezamieszkałych – 184.

Zestawienie miejscowości gminy Horodło objętych systemem gospodarki odpadami komunalnymi wg liczby nieruchomości oraz liczby mieszkańców (stan na 31.12.2018 r.)

Miejscowość	Liczba nieruchomości			Liczba nieruchomości niezamieszkałych	Liczba mieszkańców		
	Segr.	Nieseogr.	Razem		Segr.	Nieseogr.	Razem
Bereźnica	70	0	70	6	197	0	197
Cegielnia	26	5	31	8	73	6	79
Ciołki	15	1	16	1	48	1	49
Horodło	276	28	304	43	691	73	764
Hrebenne	109	0	109	9	273	0	273
Janki	53	0	53	10	127	0	127
Kobło-Kolonia	29	2	31	1	90	2	92
Kopyłów	123	3	126	16	307	5	312
Liski	57	1	58	13	103	1	104
Łuszków	65	3	68	9	178	6	184
Matcze	93	4	97	21	239	5	244
Poraj	49	3	52	6	131	4	135
Rogalin	105	5	110	5	262	10	272
Strzyżów	200	12	212	31	814	165	979
Zosin	57	3	60	5	156	7	163
Razem	1327	70	1397	184	3689	285	3974

Ilość odebranych i zagospodarowanych odpadów komunalnych w 2018 r.

W 2018 roku na terenie gminy zebrano i zagospodarowano ok. 706 ton odpadów komunalnych. Odpady zmieszane i nie poddane segregacji stanowiły 69 % ogółu zebranych

odpadów – ok. 488 ton, odpady segregowane stanowiły ok. 19% - 137 ton, a odpady wielkogabarytowe ok. 12 % - 81 ton.

Ilość odebranych i zagospodarowanych odpadów komunalnych w 2018 r.

Rodzaj odpadu	Odpady wytworzone przez wszystkich mieszkańców gminy (3 974 osób)	Odpady wytworzone przez 1 mieszkańca
zmieszane	488 t (69 %)	123 kg (69 %)
segregowane	137 t (19%)	35 kg (19 %)
gabaryty	81 t (12%)	20 kg (12 %)
Razem	706 t	178 kg

Stawki za odbiór i zagospodarowanie 1 tony odpadów komunalnych:

Odpady segregowane – 350, 00 zł

Odpady zmieszane – 550,00 zł

Odpady wielkogabarytowe – 450,00 zł

Koszt wywozu odpadów komunalnych uwzględniający ilość wytworzonych odpadów oraz stawki za odbiór i zagospodarowanie tony poszczególnych rodzajów odpadów – 352 497,50 zł.

Rodzaj odpadu	Koszt wywozu odpadów komunalnych w 2018 r.		
	Ilość odpadów	Stawka za tonę	Koszt wywozu
zmieszane	487,78 t (69%)	550,00 zł	268 279,00 zł
segregowane	136,97 t (19%)	350,00 zł	47 936,50 zł
gabaryty	80,62 t (12%)	450,00 zł	36 279,00 zł
Razem	705,37 t		352 497,50 zł

Rozliczenie roczne gospodarki odpadami (stan na 31 grudnia 2018 r.):

Wpływy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami (od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.) – 313 471,47 zł.

Wpłaty bieżące – 288 850,65 zł,

Wpłaty zaległości - 24 620,82 zł (z kwoty zaległości 39 092,66 zł stan na 31.12.2017 r.).

Zaległości z tytułu nieuiszczonej opłaty (od 2013 r. do 2018 r.) – 35 888,03 zł.

Szacunkowe dochody z opłaty komunalnej przy uwzględnieniu liczby mieszkańców 3 974 (stan na 31 grudnia 2018 r.) – 310 068,00 zł

Wpłaty osób deklarujących segregację – 3 689 osób x 6,00 zł x 12 m-cy = 265 608,00 zł

Wpłaty osób niesegregujących – 285 osób x 13,00 zł x 12 m-cy = 44 460,00 zł

Kwota dołożona z budżetu gminy do systemu gospodarki odpadami – ok. 75 000 zł

Gmina Horodło w 2018 roku podpisała umowę z Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. Z. o.o ul. Krucza 20, 22-500 Hrubieszów, wyłonionym w drodze przetargu nieograniczonego na świadczenie usługi w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.

Na terenie Gminy Horodło nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Zgodnie z zapisami uchwały Nr XXIV/397/2012 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 30 lipca 2012 r. Gmina Horodło została przypisana do Regionu Południowego gospodarki odpadami komunalnymi w województwie lubelskim. Miejscem, do którego trafiają i gdzie są zagospodarowane przez podmiot odbierający odpady komunalne jest instalacja do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w Łaskowie.

7.5. Gazyfikacja

Gospodarstwa domowe na terenie gminy Horodło nie mają obecnie dostępu do sieci gazowej. Obecnie trwają rozmowy nad poprowadzeniem gazociągu na terenie gminy.

7.6. Energetyka

Istniejący na terenie Gminy układ elektroenergetyczny jest wystarczający, lecz dla polepszenia warunków zasilania potrzebna będzie modernizacja istniejących stacji transformatorowych oraz budowa nowych stacji.

7.7. Telefonizacja

Teren Gminy jest obsługiwany przez jednego operatora sieci przewodowej – Orange.

Gmina Horodło leży w zasięgu sieci wszystkich polskich operatorów telefonii komórkowej.

Nadajniki telefonii komórkowej znajdują się w

- Bereźnicy
- Matczu
- Kopyłowie
- Rogalinie
- Strzyżowie

- Zosinie

7.8. Drogownictwo i komunikacja

Drogi

Sieć drogowa o nawierzchni ulepszonej i dobrych parametrach daje szansę szybkiego i bezpośredniego dotarcia do każdej miejscowości, a zatem zwiększa atrakcyjność gospodarczą gminy, a także pozwala na rozwój szerokiej gamy usług dla osób, przemieszczających się przez teren gminy.

W układzie drogowym Gminy funkcjonuje 4-stopniowa hierarchia dróg: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

W granicach gminy Horodło znajduje się 10,9 km dróg krajowych, 20,7 km dróg wojewódzkich, 34,2 km dróg powiatowych. Drogi krajowe, wojewódzkie i powiatowe są utwardzone w 100%, natomiast drogi gminne są zróżnicowane należą do nich drogami asfaltowe drogi utwardzone i drogi gruntowe.

Skala nakładów na utrzymanie oraz inwestycje drogowe w poszczególnych latach była różna i zależała od aktualnych możliwości finansowych Gminy.

W 2018 roku wykonano na drogach gminnych następujące inwestycje:

Utwardzenie dna i odwodnienie wężu lessowego w ciągu drogi gminnej nr 111209L w miejscowości Horodło – 0,670 km na kwotę 443 997,77zł

Przebudowa drogi gminnej nr 111272L Matcze-Cegielnia 226.6 mb na kwotę 40 565,40zł

Przebudowa drogi gminnej nr 111203L w Bereżnicy na kwotę 23 616 zł

Przebudowa drogi gminnej nr 111237L w miejscowości Ciołki 226,6 mb na kwotę 39 458,40zł

Przebudowa drogi gminnej nr 114628L w miejscowości Kobło Kolonia 68 mb na kwotę 12 724,35 zł

Przebudowa drogi gminnej nr 114677L w miejscowości Łuszków 100mb na kwotę 17 466 zł

Przebudowa drogi gminnej nr 111223L w miejscowości Matcze 82 mb 16 740,30 zł

Przebudowa drogi gminnej nr 111204L w miejscowości Poraj 176 mb na kwotę 29 987,40 zł

Przebudowa drogi gminnej nr 111214L w miejscowości Rogalin 120 mb na kwotę 17 589 zł

Wykonanie nakładki bitumicznej w miejscowości Janki 27 tony masy na kwotę 11 752,65 zł

Przebudowa drogi gminnej nr 111208L ul. Króla Władysława Jagiełły 5.1 tony masy na kwotę 2 509,20 zł

Przebudowa drogi gminnej nr 114768L ul Monte Cassino w Strzyżowie 220 mb na kwotę 46 254,15 zł

Przebudowa drogi gminnej nr 114790L ul Ogrodowa w Strzyżowie 93,5 tony masy na kwotę 34 501,50 zł

Przebudowa drogi gminnej nr 111228L ul Pietnicka 153.3 mb na kwotę 25 928,40 zł

Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Poraj 250 mb na kwotę 53 443,50 zł

Wykonanie nakładki bitumicznej drogi do boiska w Strzyżowie 230m² na kwotę 15 446,34zł

Przebudowa drogi gminnej ul Burtynówka w Horodle 161 m² na kwotę 9 924,87 zł

Modernizacja drogi gminnej w Strzyżowie (koło stawku) 200mb na kwotę 47 232 zł

Łączna kwota wykonanych inwestycji to 889 137 23 zł

Urząd Gminy partycypował także w przebudowie drogi wojewódzkiej nr 816 w Horodle na odcinku 500m na kwotę 467 000 zł dofinansowanie 70% oraz przy remoncie dróg powiatowych na terenie gminy kwota 199 321,28 zł w 50 % dofinansowania.

Na oświetlenie uliczne w 2018r. wydano 106 314,98 zł

Transport autobusowy

Komunikacja autobusowa na terenie Gminy jest stosunkowo dobrze rozwinięta. Transport ten jest realizowany przez przewoźników prywatnych i PKS Hrubieszów Nowy. W ostatnich kilku latach coraz większym problemem staje się zmniejszanie przez przewoźników liczby połączeń, co bardzo utrudnia poruszanie się przede wszystkim po terenie Gminy, zwłaszcza po godzinach szczytu oraz w weekendy i święta.

7.9. Motoryzacja

O rzeczywistym poziomie i zmianach zamożności mieszkańców świadczy między innymi liczba rejestrowanych samochodów rocznie. W gminie Horodło liczba rejestrowanych samochodów osobowych utrzymuje się na stosunkowo wysokim poziomie.

7.10. Usługi dla ludności

Sieć usług podstawowych w Gminie jest wystarczająca. Na terenie gminy Horodło znajduje się 1 placówka pocztowa – w Horodle. W gminie działa około 15 sklepów. Bazę gastronomiczną stanowią jedynie 2 domy weselne. Na terenie Horodła prosperuje jedna stacja paliw połączona ze sklepem, warsztatem mechanicznym i składem opału.

Główną instytucją finansową jest Bank Spółdzielczy w Horodle o/Werbkowice , znajdujący się przy ul. Rynek w Horodle, który świadczy szeroki zakres usług bankowych.

Placówek rzemiosła jest wiele – zajmują się one przede wszystkim usługami z zakresu budownictwa i transportu.

8. POMOC SPOŁECZNA I BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW GMINY

8.1. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna jest określana jako „instytucja polityki społecznej Państwa, mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia”. Zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej, ośrodki pomocy społecznej zatrudniają pracowników socjalnych jako realizatorów pomocy społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Horodle jako jednostka sektora finansów publicznych z mocy art. 3 ustawy o pomocy społecznej „wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka”.

Z zapisów ustawy o pomocy społecznej wynika jasno, że celem pomocy społecznej nie jest wyręczenie obywateli w rozwiązywaniu ich trudnej, a czasem nawet krytycznej sytuacji życiowej. Zarówno działania naprawcze, jak i zapobiegawcze są propozycją podmiotu pomocy społecznej do wspólnego rozwiązywania zaistniałych problemów i wymagają zaangażowania, aktywności, odpowiedzialność i prezentowania postawy partnerskiej także przez drugi z podmiotów współdziałania - osobę i rodzinę korzystającą ze wsparcia. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia odpowiada okolicznościom uzasadniającym udzielenie pomocy oraz realnym możliwościom finansowym Ośrodka.

Świadczenia udzielane są na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, bądź innej osoby lub z urzędu. Podstawą przyznania świadczenia z pomocy społecznej jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby, która o tę pomoc się ubiega. Pomoc społeczna w pierwszej kolejności obejmuje swymi działaniami osoby i rodziny znajdujące się w najsłabszej kondycji materialnej.

Pełne zestawienie środowisk objętych pomocą według powodów zawiera poniższa tabela.

W roku 2018 Ośrodek Pomocy Społecznej w Horodle objął pomocą 182 rodzin. W rodzinach którym udzielono pomocy w formie świadczeń przebywało 362 osoby tj. 6,87% ogółu mieszkańców gminy Horodło (wykres nr 2). Dla tych rodzin Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Horodle przyznał świadczenia w ramach zadań zleconych i zadań własnych. Bez względu na rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania świadczenia przyznano decyzją administracyjną dla 232 osób co pokazuje, że w stosunku do ogółu mieszkańców gminy Horodło świadczeniobiorcy stanowią 4 % (wykres nr 3)

Pracą socjalną w 2018r. pracownicy socjalni objęli 182 rodzin w których przebywały 362 osoby. Pomoc udzielana wyłącznie w postaci pracy socjalnej dotyczyła 11 rodzin w których przebywały 16 osób.

Wyszczególnienie	Liczba osób którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań	232	182	362

własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)			
W tym świadczenia pieniężne	177	171	322
Świadczenia niepieniężne	57	34	127
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	0	0	0
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	232	182	362
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej - ogółem	x	182	362
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	x	11	16
Praca socjalna prowadzona w oparciu o KONTRAKT SOCJALNY	0	0	0

Dożywianie

Zgodnie z art. 17 pkt 14 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy należy dożywianie dzieci. W 2014r. Gmina podpisała porozumienie z Urzędem Wojewódzkim w Lublinie w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Dzięki programowi, o którym mowa, udzielana była pomoc w formie: posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup żywności. Pomoc w formie dożywiania lub zasiłku celowego na zakup żywności przysługuje rodzinom lub osobom samotnie gospodarującym, których dochód nie przekracza 150% kwoty odpowiedniego kryterium dochodowego.

W 2018r. dożywianie prowadzone było w następujących szkołach:

Zespół Szkół w Horodle

Szkoła Podstawowa w Strzyżowie

Powiatowy Zespół Placówek Szkolno-Wychowawczych w Hrubieszowie

Przedszkole Samorządowe w Strzyżowie

Szkoła Podstawowa w Szpikołosach

Szkoła Podstawowa w Moniatyczach

Zespół Szkół Nr 4 w Hrubieszowie

Zespół Szkół Nr 2 w Hrubieszowie

Z tej formy pomocy w 2018r. skorzystało 55 dzieci i młodzieży z terenu gminy Horodło. 7 - dzieci objęte zostało wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w ramach sfinansowania jednego gorącego posiłku dziennie w sytuacji, gdy dyrektor szkoły lub przedszkola wystąpił z wnioskiem do tut. Ośrodka o udzielenie takiej formy pomocy – są to tzw. obiady dyrektorskie - przyznawane bez przeprowadzenia wywiadu. Ich liczba nie może przekroczyć 20% liczby uczniów dożywianych w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym. Łącznie na sfinansowanie tej formy pomocy wykorzystana została kwota 25 238 zł.

Średni koszt jednego posiłku to kwota 3.49 zł.

Ponadto w ramach realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” udzielana była także pomoc w postaci zasiłków celowych i świadczeń rzeczowych. Z tej formy pomocy w 2018r. skorzystało 84 osoby. Zasiłki przyznane były na łączną kwotę 55 400 zł. Całkowity koszt realizacji w/w programu to kwota 80 638zł., z czego środki UG to 16 638zł. natomiast środki LUW 64 000zł.

Ponadto Gminy Ośrodek realizuje ustawę o świadczeniach rodzinnych

Świadczeniami rodzinnymi są:

Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego

Świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka.

Świadczenie rodzicielskie

Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu

GOPS w Horodle w 2018r. wydał łącznie 941 decyzji administracyjnych dotyczących świadczeń rodzinnych, kwota wydatków z tytułu wypłaconych świadczeń wyniosła 1 914 435,53zł., z czego:

Zasiłki rodzinne z dodatkami: 908 543,53zł.

Świadczenia opiekuńcze: 809 646,-zł.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka 35 000,-zł.

Świadczenie rodzicielskie 161 246,-zł

W roku 2018 na świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacono kwotę 109 140,-zł. Średnia miesięczna liczba świadczeniobiorców z funduszu alimentacyjnego to 28 osób. Porównując rok 2017 w porównaniu z rokiem 2016 wypłacono mniej świadczeń z funduszu alimentacyjnego o kwotę 21 100,-zł.

W roku 2018 z programu „Karta Dużej Rodziny” w gminie Horodło skorzystało 6 rodzin wielodzietnych w tym wydano łącznie 31 „Kart Dużej Rodziny”. Na realizację tego programu przeznaczono 84,49 zł.

Od 01.04.2016r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Horodle realizuje program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Rodzina 500 plus” na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz.U. z 2018r. poz. 2134 ze zm.) jako zadanie zlecone dla samorządów. W/w ustawa wprowadziła w obszarze wsparcia dla rodzin nowy rodzaj świadczenia- świadczenie wychowawcze.

Od 01 stycznia 2018r. do 31 grudnia 2018r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Horodle wpłynęło 430 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, z tego złożono 395 wniosków w formie papierowej oraz 35 wniosków-drogą elektroniczną.

Wsparciem z programu objęto 542 dzieci, w tym na pierwsze dziecko - 251. Z terenu gminy Horodło 350 rodzin ma ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na dziecko lub dzieci, z tego 25 rodzin w sytuacji, gdy w rodzinie jest dziecko posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, ponadto 125 rodziny mają ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko w sytuacji, gdy jest ono jedynym dzieckiem w rodzinie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Horodle od dnia 01.07.2018r. realizuje nowy rządowy program „Dobry start” wprowadzony na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 czerwca 2018r. (Dz. U. z 2018r., poz 1061).

Program „Dobry start” to inwestycja w edukację polskich dzieci oraz próba wyrównania szans edukacyjnych i kulturowych niezależnie od sytuacji materialnej rodziny. Świadczenie „Dobry start” jest niezależne od dochodu, przysługuje raz w roku w wysokości 300,00 zł. na dzieci uczące się w szkole do ukończenia 20 lat oraz dzieci z niepełnosprawnością do ukończenia 24 roku życia.

W okresie od 01.07.2018r. do 30.11.2018r. w tut. Ośrodku złożono 372 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia „Dobry start”, w tym 58 wniosków drogą elektroniczną oraz 315 w formie papierowej. Wydano 372 informacje przyznające w/w świadczenie dla 554 uprawnionych dzieci. Łączna kwota wypłaconych świadczeń „Dobry start” w roku 2018 wyniosła 163 200,00 zł. i została sfinansowana z środków z budżetu państwa.

Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Informacje dotyczące Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działająca przy Urzędzie Gminy Horodło.

Czym zajmuje się komisja:

Działania w zakresie profilaktyki wśród dzieci i młodzieży.

- szkolenie nauczycieli, wychowawców zatrudnianych w świetlicach
- socjoterapeutycznych lub deklarują gotowość podjęcia pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym oraz rozwijania umiejętności prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych.
- organizowanie narad i konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym.
- prowadzenie programów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowych

Działania w zakresie profilaktyki dorosłych.

- popularyzacja wiedzy na temat szkodliwości spożywania alkoholu i wynikających z tego zagrożeń oraz na temat możliwości leczenia i uzyskania pomocy.
- wspieranie wszelkiej działalności trzeźwościowej w zakładach pracy

Działania w zakresie profilaktyki w szkołach.

- prowadzenie zajęć dla dzieci i młodzieży celem zagospodarowania wolnego czasu
- dożywianie dzieci z rodzin patologicznych

Rozwiązywanie problemów alkoholowych z zakresu:

- podejmowanie działań motywujących do podjęcia leczenia z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin.
- kierowanie na badanie przez biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
- wnioskowanie do Sądu w celu skierowania na przymusowe leczenie.
- zbieranie dokumentacji poszczególnych przypadków przemocy domowej, a w sytuacji podejrzenia przestępstwa poinformowanie Prokuratury
- współdziałanie z Policją w zakresie przeprowadzania wywiadów środowiskowych, doprowadzania do biegłego lub na Oddział Odwykowy zgodnie z postanowieniem Sądu Rodzinnego i Nieletnich.

- udzielanie rodzinom pomocy, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psycho - społecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Średnie roczne wpływu z tzw. korkowego tj. opłaty za sprzedaż napojów alkoholowych od poszczególnych przedsiębiorców posiadających zezwolenia na sprzedaż alkoholu 2018 roku było ich 18 a kwota to około 35.500,00 złotych rocznie. W preliminarzu wydatków określone są zadania i wysokość środków wydatkowanych.

PRELIMINARZ

wydatków dotyczący realizacji zadań określonych w programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2018 rok

Lp.	Zadania planowane	Wysokość środków w złotych
1	Dożywianie dzieci w szkołach z rodzin z problemem alkoholowym.	19.000,00
2	Koszty związane z przeszkoleniem całej komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych	1.000,00
3	Dofinansowanie świetlic socjoterapeutycznych.	3.000,00
4	Zakup paczek choinkowych dla dzieci z rodzin alkoholowych.	1.500,00
5	Wynagrodzenie dla członków Komisji.	5.700,00
6	Koszty związane z przeprowadzeniem badań dla osób uzależnionych od alkoholu.	3.000,00
7	Organizowanie imprez, konkursów, prowadzenie programów profilaktycznych dla dzieci na terenie szkół, teatry profilaktyczne, zakup nagród	800,00
8	Inne wydatki na potrzeby rodzin alkoholowych	500,00
9	Zakup gadżetów odblaskowych dla dzieci ze Szkół	1000,00
	Ogółem	35.500,00

8.2. Przestępczość

Liczba stwierdzonych przestępstw na terenie gminy Horodło w 2018r z podziałem na kategorię:

1.	Ogółem wszystkie przestępstwa stwierdzone zaistniałe na terenie gminy Horodło	164
2.	Kradzież z włamaniem	10
3.	Przestępstwa gospodarcze	16
4.	Bójki i pobicia	4

5.	Uszkodzenia mienia	5
6.	Wypadki drogowe	2
7.	Nietrzeźwi kierowcy	5
8.	Inne	122

Liczba stwierdzonych wykroczeń zaistniałych na terenie gminy Horodło w 2018r. z podziałem na kategorie:

1.	Ogółem wszystkie wykroczenia stwierdzone zaistniałe na terenie gminy Horodło	62
2.	Art. 119 kw kradzież lub przywłaszczenie cudzej rzeczy	5
3.	Art. 124 kw Zniszczenie lub uszkodzenie cudzej rzeczy	4
4.	Art. 141 kw Używanie słów nieprzyzwoitych w miejscu publicznym	2
5.	Art. 87 kw Prowadzenie pojazdu w stanie po użyciu alkoholu	9
6.	Art. 97 kw Wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	4
7.	Art. 51 Zakłócenia ładu i porządku publicznego	2
8.	Inne	36

8.3. Ochotnicza Straż Pożarna Gminy Horodło

Pierwsze wzmianki o straży pożarnej w Horodle pochodzą z 1905 roku. Zaczęła wtedy działać tzw. „Samoobrona od pożaru”. Jednostka straży miała swoją siedzibę w drewnianej szopie, służącej jednocześnie za areszt. Kolejne wzmianki odnoszą się już do czasów po odzyskaniu przez Polskę niepodległości. W 1923 roku z inicjatywy ówczesnych działaczy „Związku Floriańskiego” została powołana Ochotnicza Straż Pożarna w Horodle. Jedyna na całą gminę organizacja statutowa.

Obecnie na terenie Gminy działa 5 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, OSP Horodło wchodzi w skład Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Do Ochotniczych Straży Pożarnych na terenie Gminy należy łącznie 160 członków w tym 140 czynnych, 2 członków wspierających, 18 członków honorowych. W jednostkach działają Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze. Ponadto organizowany jest gminny turniej wiedzy pożarniczej pt. „Młodzież zapobiega pożarom” w 2018r. w eliminacjach gminnych udział wzięło 14 osób. Raz w roku strażacy OSP biorą udział w organizowanych przez UG i PSP Hrubieszów zawodach strażackich.

Wszystkie OSP dysponują własną bazą lokalową w postaci remiz strażackich. Na wyposażeniu jednostek jest 7 samochodów bojowych, 2 łódzie z silnikiem spalinowym. W 2018 roku zostały zakupione dwa samochody do OSP Strzyżów Iveco EuroFire 135E22 i do OSP Matcze Iveco EurCargo 100E18. Taki poziom działania i wyposażenia nie byłby możliwy bez przychylności Rady Gminy, które w zeszłym roku w budżecie Gminy na działalność Ochotniczych Straży Pożarnych przeznaczyły kwotę ponad 121 tys. zł. W ramach projektu dofinansowania przez Ministerstwo Sprawiedliwości Gmina Horodło zakupiła następujące wyposażenie i sprzęt dla: OSP (KSRG) Horodło:

- defibrylator AED,
- piła ratownicza do szyb klejonych,
- parawan do osłony miejsca wypadku i zasłaniania ofiar wypadków,
- detektor prądu przemiennego,

OSP Liski:

- agregat prądowórczy wraz z masztem oświetleniowym.

OSP Strzyżów:

- defibrylator AED,

- zestaw sprzętu ratownictwa medycznego,

Kwota przyznanej dotacji celowej na realizację ww. zadań wynosiła: 29 502,00 zł.

Wkład własny dla realizacji zadania wynosi 298,00 zł.

W 2018 roku OSP brała udział w około 68 akcjach. Na przełomie lipca i września strażacy ochotnicy prowadzili działania w zakresie zabezpieczenia zjawiska dotyczącego zwalczania ASF (afrykański pomór świń) obszarów zapowietrzonych i zagrożonych na terenie gminy.

OSP prowadzi również działania prewencyjne – pokazy działań dla dzieci z przedszkola i szkół (gaszenie pożaru, ratownictwo drogowe wspólnie z Jednostką Ratowniczo-Gaśniczą PSP w Hrubieszowie. Każdego roku straż bierze udział w manewrach gminnych i manewrach jednostek KSRG.

9. SŁUŻBA ZDROWIA

Mieszkańcy gminy Horodło mają zapewnioną podstawową opiekę medyczną, natomiast dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej wciąż pozostaje niewystarczający.

Do podstawowej infrastruktury zdrowotnej na terenie gminy należą następujący świadczeniodawcy:

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Horodle

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Strzyżowie

Natomiast z zakresu opieki stomatologicznej:

Gabinet Stomatologiczny w Horodle

W razie nagłych zachorowań można zgłaszać się do Pogotowia Ratunkowego w Hrubieszowie. Na terenie Gminy funkcjonuje apteka – w Horodle i punkt apteczny w Strzyżowie.

10. OŚWIATA, KULTURA I SPORT

10.1. Przedszkole

Samorządowe Przedszkole w Strzyżowie usytuowane jest w budynku szkoły podstawowej. Usytuowane jest to parterze. Miejsce to jest wymarzone dla dzieci ze względu na otaczającą przyrodę, i plac zabaw. Przedszkole jest bardzo starannie utrzymane na zewnątrz i wewnątrz. Korytarze i sale zabaw są w jasnych, barwach.

Placówka jest bardzo dobrze wyposażona w środki dydaktyczne, pomoce i zabawki, które zachęcają dzieci nie tylko do zabawy, ale również do nauki i nabywania różnorodnych umiejętności. Czas pracy przedszkola dostosowany jest do potrzeb rodziców.

W przedszkolu organizowane są różnorodne uroczystości i imprezy z udziałem rodziców, a także władz samorządowych, na przykład: Choinka, Dzień Babci, Dzień Dziadka, Dzień Matki, Dzień Dziecka, itp.

Kadra pedagogiczna posiada odpowiednie przygotowanie do pracy w przedszkolu, systematycznie się doskonalą na studiach podyplomowych, kursach, warsztatach w ramach Wewnętrznszkolnego Doskonalenia Zawodowego.

Odpłatność za przedszkole jest przystępna dla rodziców dzięki przychylności władz samorządowych dla wychowania przedszkolnego. Otrzymywany dotychczas budżet pozwolił na systematyczną poprawę bazy przedszkoli.

10.2. Szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne

Na początku roku szkolnego 2018/19 w 2 szkołach podstawowych w Gminie uczyło się 316 uczniów, a łączna liczba nauczycieli w etatach przeliczeniowych wynosiła 59,85 Średni roczny koszt utrzymania 1 ucznia jest ściśle uzależniony od wielkości szkoły. Koszt utrzymania ucznia w szkole podstawowej wyniósł 11275,22 zł w gimnazjum wyniósł 20 362,51zł na natomiast w liceum wyniósł 20 332,65zł.

Spadek liczby uczniów w szkołach podstawowych stwarza możliwość nauki w lepszych warunkach, choć z drugiej strony wzrastają koszty ponoszone średnio na jednego ucznia (z powodu wysokich kosztów stałych), a Gmina otrzymuje mniej środków z subwencji oświatowej, gdyż subwencja oświatowa przyznawana jest w zależności od liczby uczniów.

Podstawowe informacje na temat szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego, którego prowadzenie jest zadaniem Gminy, przedstawiono w tabeli.

Gmina Horodło: 2018 r.

Lp.	SSzkoła/Przedszkole	Liczba uczniów				
		Dzieci w wieku 3-5 lat	Obowiązkowe od rocznie	Szkoła podstawowa	Gimnazjum	Liceum

			przygotowanie przedszkolne			
1.	Zespół Szkół w Horodle: Szkoła Podstawowa im. Króla Władysława Jagiełły w Horodle z oddz. Gimnazjum Liceum Ogólnokształcące im. Unii Horodelskiej w Horodle Horodło ul. Piłsudskiego 58 22-523 Horodło (084)65-15-331	30	20	228	24	41
2.	Szkoła Podstawowa w Strzyżowie z oddz. Gimnazjum Ul. Boh. Września 10 22-525 Strzyżów (084)65-16-007	0	0	88	9	0
3.	Przedszkole Samorządowe w Strzyżowie Ul. Boh. Września 10, 22-525 Strzyżów (084)65-16-014	45	17	0	0	

Wykonanie za 2018 r. w szkołach:

Nazwa szkoły	
Szkoła Podstawowa w Strzyżowie	2 294 527,22 zł
Zespół Szkół w Horodle	3 888 808,59 zł
Przedszkole Samorządowe w Strzyżowie	678 921,90 zł
Razem	6 862 257,71 zł

Ponad to:

ZS Horodło Projekt "Energia Kompetencji" – 50.946,08 zł

Zadania Zlecone - 27.881,92 zł

SP Strzyżów Zadania Zlecone - 10.017,26 zł

Subwencja za 2018 r. - 3 691 022,00 zł

Warunki lokalowe szkół

Zarówno budynek szkoły w Horodle jak i Strzyżowie mają bardzo dobre zaplecze dydaktyczne oraz warunki lokalowe. W 2018 r w Horodle rozpoczęte zostały prace remontowe mające na celu głęboką termomodernizację, działanie to było możliwe dzięki podpisaniu umowy w ramach działania projektu RPO 5.2 Efektywność energetyczna sektora publicznego.

Zarówno w Horodle jak i Strzyżowie przy budynkach szkół znajdują się sale gimnastyczne i sale komputerowe. Każda ze szkół posiada stołówkę szkolną.

W Zespole Szkół w Horodle mieści się oddział przedszkolny, gimnazjum oraz liceum ogólnokształcące.

10.3. Biblioteki

Na terenie Gminy działa biblioteka gminna z filią w Strzyżowie.

Biblioteka w Horodle

W skład bazy lokalowej wchodzi czytelnia, wypożyczalnia, pomieszczenie administracyjne, magazynek oraz łazienka. Stan księgozbioru wynosi około 8266 tys. woluminów.

W bibliotece zarejestrowanych jest około 590 czytelników, a rocznie notuje się 4988 tys. wypożyczeń. Zatrudnienie wynosi 2 osoby.

W czytelni odbywają się imprezy związane z książką, rocznicami literackimi, obchodami państwowymi, lekcje biblioteczne, konkursy, itp.

Biblioteka w Strzyżowie

Stan księgozbioru wynosi około 10563 tys. woluminów, zarejestrowanych jest około 527 czytelników, rocznie notuje się 7598 wypożyczeń, a biblioteka jest obsługiwana przez 1 osobę. Głównym zadaniem biblioteki jest gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie zbiorów w środowisku. Działalność kulturalno-oświatowa biblioteki polega na popularyzacji czytelnictwa poprzez małe formy oglądowe i formy żywego słowa.

Wypożyczenia na zewnątrz 2018r.

Biblioteka	Liczba wypożyczeń ogółem	Literatura dla dzieci	Literatura dla dorosłych	Literatura niebeletrystyczna	czasopisma
GBP Horodło	5290	1950	2852	198	292
FB Strzyżów	8112	2150	4585	863	514
Razem	13402	4100	7435	1061	806

Czytelnia 2018

Biblioteka	Czasopisma	Odwiedziny	Internet	Udostępnione woluminy	Udostępnione infr.
GPB Horodło	226	3224	2030	118	52
Filia	430	3650	1896	121	72
Razem	696	6874	3926	239	124

Księgozbiór 2018

Biblioteka	Stan księgozbioru rok 2018
GPB Horodło	8266
Filia Strzyżów	10563
Razem	18829

Czytelnicy zarejestrowani rok 2018

Biblioteka	Ogółem liczba czytelników	Do 15 lat	Od 16 do 60 lat	Powyżej 60 lat
GPB Horodło	529	288	195	46
Filia Strzyżów	527	119	266	142
Razem	1056	407	461	188

10.4. Pozostała działalność kulturalna

Działalność kulturalna na terenie Gminy skupia się przede wszystkim w Domu Kultury, który znajduje się w miejscowości Horodło. Do tej działalności aktywnie włączają się również szkoły, przedszkole, samorządy wiejskie, organizacje społeczne oraz kościelne. GOK współpracuje również ze Starostwem Powiatowym w Hrubieszowie i wszystkimi domami kultury z terenu byłego województwa zamojskiego.

Gminny Ośrodek Kultury prowadzi wielokierunkową działalność kulturalną w zakresie kultury i sztuki, sportu i turystyki, pozyskiwania i przygotowywania mieszkańców gminy do aktywnego uczestnictwa w kulturze. Tworzy warunki do czynnego spędzania czasu wolnego, oraz umożliwia różnym grupom społecznym i wiekowym aktywne rozwijanie zainteresowań i zamiłowań. Prowadzi działalność dokumentacyjną i informacyjną promującą dorobek kulturalny gminy Horodło i regionu.

Dla zabezpieczenia prawidłowego funkcjonowania „GOK” posiada następujące stanowiska pracy:

1. Dyrektor - 1 etat
2. Główny księgowy - ½ etatu
3. Instruktor - 1 etat
4. Instruktor ds. upowszechniania muzyki - ½ etatu
5. Instruktor ds. plastyki - ½ etatu
6. Konserwator- palacz c.o - 1 etat
7. Robotnik gospodarczy /sprzątaczką/ - ½ etatu

8. Pracownik Świetlicy Wiejskiej w Bereźnicy - ½ etatu
9. Pracownik Świetlicy Wiejskiej w Łuszkowie - ½ etatu
10. Pracownik Świetlicy Wiejskiej w Hrebennem - ½ etatu
11. Pracownik Świetlicy Wiejskiej w Kopyłowie - ½ etatu

Przy Gminnym Ośrodku Kultury w Horodle działalność prowadzą :

- Kapela Ludowa -Podwórkowa „Horodlacy”
- Zespół Śpiewaczy „Nadbużanie” w Horodle
- Zespoły tańca ludowego/3 grupy/
- Zespół Śpiewaczy „Kresowianie” w Hrebennem /zawieszony/
- Zespół Śpiewaczy „Kopyłowianie” w Kopyłowie
- Zespół Śpiewaczy „Sami Swoi” w Kopyłowie
- Zespół Śpiewaczy „Jagiellonki” w Horodle
- 7. Ognisko muzyczne/ nauka gry na instrumentach muzycznych/
- 8. Grupa teatralno- kabaretowa Klubu Seniora

Zespoły działają pod okiem instruktorów. Biorą udział w konkursach, przeglądach oraz koncertach. Zabezpieczają wszystkie imprezy i uroczystości na terenie gminy Horodło.

Dużą uwagę Gminny Ośrodek Kultury w Horodle poświęca sprawom działalności Kół Gospodyń Wiejskich, które działają w następujących miejscowościach: Horodło Łuszków, Poraj, Kopyłów, Liski, Bereźnica, Rogalin, Zosin, Matcze, Hrebenne, Janki, Cegielnia.

Istniejące Koła Gospodyń Wiejskich są prawdziwymi gospodarzami w swoich miejscowościach.

Wielką rolę Koła odegrały przy organizacji imprez plenerowych organizowanych w br.,gdzie były organizatorami oraz jednocześnie wystawiały swoje kulinaria do degustacji.

Rok 2018 był bogaty w różnorodność imprez plenerowych takich jak :

Orszak Trzech Króli

Finał WOŚP

Kiermasz Wielkanocny połączony z konkursem na Najładniejszą Palmę Wielkanocną

Niedziela Palmowa/ procesja z palmami/

Gminny Konkurs Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej

Gminny Majowy Turniej Piłki Nożnej

Zawody wędkarskie z okazji Dnia Dziecka

Noc Świętojańska

Piknik w Zosinie

Turniej Gmin

Powiatowy Nadbużański Jarmark Kulinarny

Półmetek Wakacji

Powiatowe Święto Kwitnącej Fasoli w Bereźnicy

Święto Cebularza

Dożynki Gminne

Gminny Jesienny Konkurs Recytatorski

Gminny Dzień Seniora

Gminny Mikołajkowy Turniej Tenisa Stołowego

Również byliśmy organizatorami imprez o mniejszym zasięgu :

Dzień Babci i Dziadka

organizacja ferii zimowych

Dzień Kobiet

Andrzejki

Spotkania opłatkowe

Święto Niepodległości

wystawa plastyczna Karoliny Fedaczyńskiej z Hrebenego

wystawa prasy z okazji 100 -lecia odzyskania niepodległości ze zbiorów Mariana Głowacza
mieszkańca Poraja.